

Newsletter

czerwiec 2012

SEM@s
Sharing European Memories
at school

Norway · Spain · Italy · Slovenia · United Kingdom · Poland

II wojna światowa w lokalnej pamięci historycznej w Kristiansand (Norwegia)

Stiftelsen Arkivet rozpoczął w marcu pilotażowy kurs z metodologii w Havlimyra School w Kristiansand. Pierwszy tydzień kursu poświęcony był ogólnie wojnie w Norwegii jak i poza nią. Po teoretycznym wprowadzeniu w zagadnienie czym różni się historia od pamięci, uczniowie rozpoczęli badanie pamięci historycznej dotyczącej tego okresu. W ostatnim tygodniu marca, jednym z głównych działań była całodzienna wycieczka, w czasie której uczniowie odwiedzili autentyczne miejsca pamięci znajdujące się na naszym terenie.

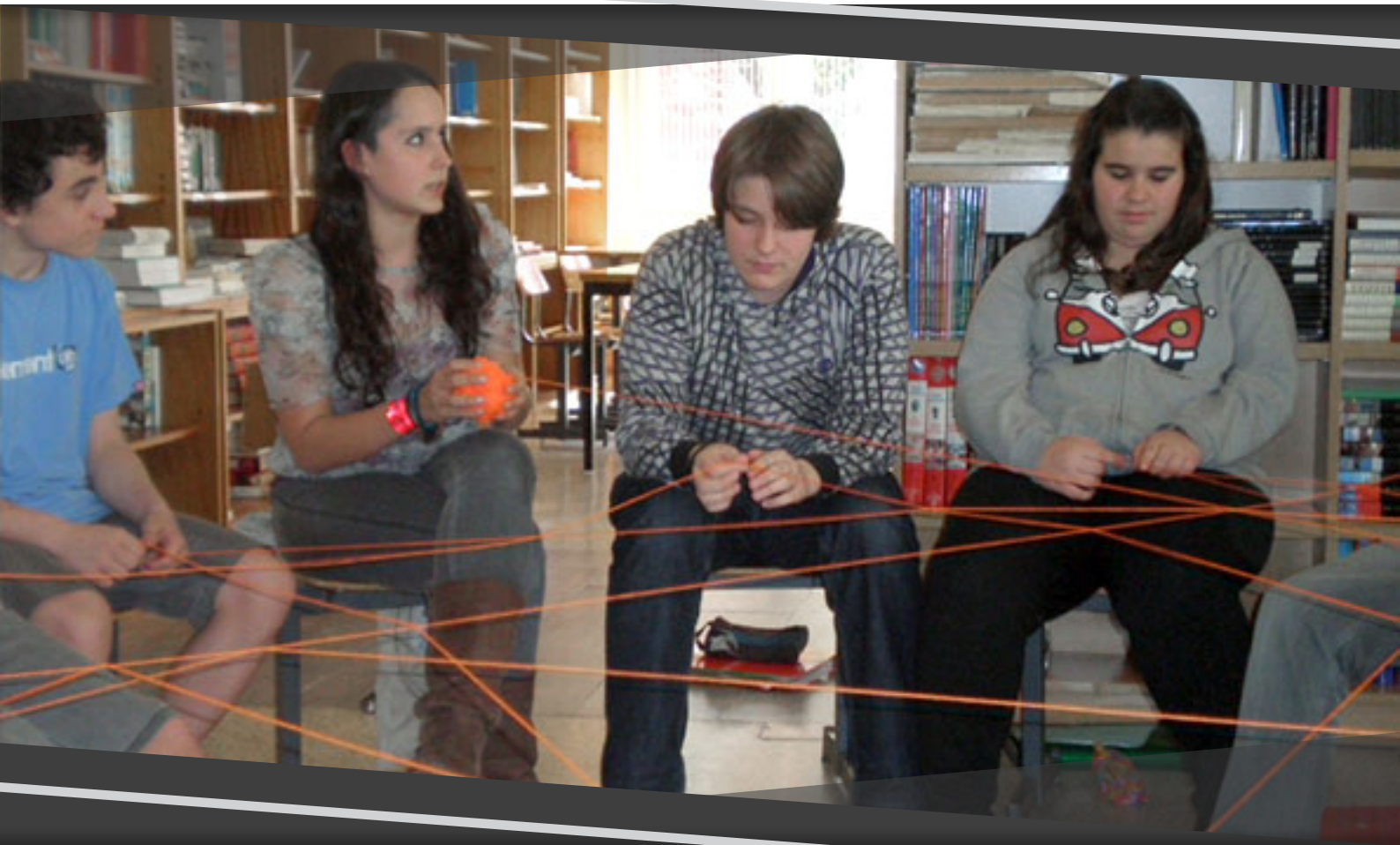

Zwiedzanie rozpoczęliśmy od odwiedzenia wystawy znajdującej się w Stitelsen Arkivet, gdzie zrekonstruowano zarówno cele więzienne z lat 1942-45 jak i miejsca tortur, dodatkowo wystawa jest wzbogacona licznymi ilustracjami i instalacjami. Następnie uczniowie zwiedzili kilka miejsc pamięci. W czterech z nich spotkali się z autentycznymi świadkami, którzy opowiadali im historię danego miejsca. Spotkania z tymi ludźmi wywarły na uczniach silne wrażenie, otworzyły im oczy. Po powrocie do szkoły, uczniowie wykonali analizy porównawcze pomiędzy historią znaną, zbiorową z tego okresu, a historią indywidualną. Następnie wykonali komputerową prezentację przedstawiającą to wszystko o czym dowiedzieli się o II wojnie światowej. Film ten był w ostatnim tygodniu maja pokazywany z wielkim entuzjazmem w miejscowym kinie, gdzie obejrzeli go zarówno uczniowie, nauczyciele jak i żyjący świadkowie historii. Zgodnie z planem, w tym samym tygodniu odbyła się konferencja skypowa z włoskimi kolegami biorącymi również udział w projekcie SEM@, gdzie uczniowie podzielili się swoją wiedzą.

Drugie uprzemysłowienie w San Sebastian (1950-1970) (Hiszpania)

Pilotażowe wdrożenie programu w San Sebastian rozpoczęło się konferencją, w której udział wzięli zarówno nauczyciele jak i uczniowie (113 uczniów) uczestniczący w projekcie. Metodologia projektu została dostosowana do programu szkolnego, gdzie cały ostatni trymestr zajęć poświęcono na realizację projektu. Wszystkie materiały i dokumenty związane z projektem zostały zapisane na internetowym portfolio.

Po kilku wstępnych zajęciach, których celem było przybliżenie uczniom zarówno tła historycznego badanego okresu, jak i zagadnienia pamięci historycznej, uczniowie udali się na wycieczkę prowadzącą poprzez różne części miasta, gdzie rozpoznawali budynki i inne pozostałości z tego okresu oraz zastanawiali się jak współczesny krajobraz miejski został ukształtowany przez tamte lata. Ze zmian, zarówno urbanistycznych jak i krajobrazowych, które się wówczas dokonały, uczniowie dowiedzieli się o przeobrażeniach zachodzących w mieście (demografia, budownictwo, władze publiczne), ekonomii (sektorowy i płciowy podział pracy) i społeczeństwie (życiu codziennym, edukacji, obrzędach, festiwalach i rekreacji). Uczniowie musieli przeprowadzić wywiady z ludźmi z własnego otoczenia, którzy pamiętali tamten okres po to, aby odtworzyć pamięć historyczną dotyczącą tamtego okresu. Poza tym uczniowie zbierali przedmioty pochodzące stamtąd, takie jak: książki, ubrania, wszelkie urządzenia i narzędzia, zabawki etc., które zostaną pokazane na specjalnej wystawie (jej otwarcie planowane jest na 9 czerwca br.), gdzie zaprezentowane zostaną również pozostałe prace uczniów. Wyniki pracy uczniów zostaną skonfrontowane z wynikami pracy uczniów z polskiej szkoły Dębinka z Poznania, którzy również brali udział w tym europejskim projekcie i podobnie zastanawiali się jak krajobraz miejski odzwierciedla pamięć o mieście.

Masakra w Monte Sole - Linia Gotów (Włochy)

Projekt wykonywany był w dwóch szkołach: pierwsza to Forma Giovani, będąca szkołą powszechną z klasami dla obcokrajowców pochodzących spoza Unii Europejskiej, druga szkoła "Istituto Caduti della Direttissima", która znajduje się na Linii Gotów (linii obrony zbudowanej przez Niemców w 1944 roku w celu powstrzymania wojsk alianckich posuwających się z południa na północ Włoch).

Głównym tematem zajęć w obu szkołach stały się walki toczone na Linii Gotów. Mimo różnicy środowiskowej, uczniowie prowadzą podobne badania i podążają tymi samymi krokami (rekonstrukcja historycznego kontekstu, różnica pomiędzy historią a pamięcią, wpływ wojny na ludzi, krytyczna dyskusja na temat książek o masakrze w Monte Sole, jak również wykorzystanie świadectw ustnych).

Uczniowie spotkali się ze świadkami, którzy przeżyli tamten okres i opowiedzieli im o życiu codziennym w czasie II wojny światowej, jak również o tym jak trudno było powrócić z wojny do domu. Dzięki tym usłyszonym historiom, uczniowie na nowo odkryli własną społeczność i własne terytorium. Następnie każda klasa odwiedziła miejsce pamięci związane z okresem II wojny światowej. Ponadto, na zakończenie projektu, obie klasy uczestniczyły w dioramie, w czasie którego uczniowie podzielili się doświadczeniami i poznali różne punkty widzenia. Na zakończenie projektu była możliwość wzajemnego poznania się uczniów i wymiany doświadczeń. Końcowym etapem pracy uczniów będzie zrobienie filmu, w którym zostanie przedstawiony zebrany materiał.

Uprzemysłowienie w Kranji (Słowenia)

Uczniowie indywidualnie studiowali historyczny kontekst uprzemysłowienia Kranji w okresie międzywojennym. Potem, wraz z nauczycielem, szukali różnic istniejących pomiędzy pamięcią historyczną a zapisaną. Na bazie ich pracy dotyczących uprzemysłowienia Kranji, uczestnicy projektu wykonali plakaty, które następnie zostały pokazane na wystawie, na paterze Biblioteki miejskiej w Kranji.

Nasz zespół towarzyszył uczniom w wyprawie do muzeum, uczniowie zapoznali się z ekspozycją prezentującą rzeczy wyprodukowane w fabrykach w omawianym okresie. Prowadząc badania nad tym okresem, uczniowie wykazywali bardzo duże zaangażowanie i zainteresowanie badanym tematem. Kolejnym pozytywnym doświadczeniem była współpraca z lokalnym oddziałem Archiwum Historycznego w Ljubljanie. Pracownik Archiwum pokazał uczniom kilka dokumentów, planów, kartek pocztowych, książek zatrudnienia pochodzących z okresu uprzemysłowienia. Uczniowie sami zdecydowali, które z zaprezentowanych materiałów zostaną wykorzystane w ich dalszej twórczej pracy.

Następnie uczniowie dokonali analizy wywiadów i nadali projektowi ostateczny kształt. Rozpoczęli kręcenie krótkiego filmu dokumentalnego dotyczącego badanego okresu, okazało się to być dla nich niezwykle interesującym zajęciem. Lekcje filmowania, reżyserii i produkcji stanowiły dla nich miły dodatek do pracy. Pięciu uczniów wzięło czynny udział w filmowaniu. Uczniowie na wykonanie projektu poświęcili znacznie więcej godzin niż to na początku zaplanowano. Dzięki współpracy z różnymi instytucjami zajmującymi się historią, proces uczenia stał się niezwykle dynamiczny i przyjazny uczniom.

D-Day wspomnienia weteranów z Leeds z czasów II wojny światowej (Wielka Brytania)

Zespół Royal Armouries pracował z czternastoletnimi uczniami z Co-op Academy w Leeds. Od stycznia 2012 roku uczniowie zapoznawali się z tematyką dotyczącą II wojny światowej i badali różnice istniejące pomiędzy historią a pamięcią o inwazji alianckiej w Normandii w czerwcu 1944 roku.

Uczniowie odwiedzili Royal Armouries Museum, gdzie przechodzili szkolenie w obsłudze broni i sprzętu pochodzącego z okresu II wojny światowej, zapoznawali się z dowodami historycznymi oraz przechodzili szkolenie z zakresu wywiadu. Następnie spotkali się z pięcioma osobami, które przeżyły okres II wojny światowej: Padd'em Hope'm, który prowadził loty rozpoznawcze i który spędził dwa lata w obozie jenieckim w Niemczech, Jim'em Reddyhoffe'm, który pracował w służbie wywiadowczej, Alf'em Ackroyd'em, który brał udział w inwazji na Normandię w D-Day, Mary Todd, której mąż Wilf również był uczestnikiem inwazji w Normandii oraz z ich synem Jeffem Todd'em, który wspominał powojenne opowieści swojego taty, którym przysłuchiwał się będąc matym chłopcem.

Po przeanalizowaniu wywiadów, uczniowie interpretację przeprowadzonych przez siebie wywiadów w postaci elektronicznej, jak również zapisali osobiste refleksje na tematy poruszone w spotkaniu ze świadkami historii.

Poznań, bank wspomnień (Polska)

Projekt zakładał utworzenie „banku pamięci”. Uczniowie biorący w nim udział zostali poproszeni o zebranie i nagranie rozmów przeprowadzonych ze świadkami dawnych wydarzeń, które ze względu na ich istotę, decydują o rozumieniu historii życia codziennego w poprzednim stuleciu. Uwagę skupiono na dwóch dzielnicach miasta Poznania: Dębca oraz Wildzie, gdzie obserwowano zmiany dokonujące się na przestrzeni ostatnich 70ciu lat XX wieku. Uczniowie badali następujące aspekty: zmiany zachodzące w wyglądzie badanych dzielnic Poznania, proces urbanizacji przedmieść, zwyczaje ludzi, ich codzienne problemy i radości. Wywiady z mieszkańcami zostały zebrane przy użyciu ustandaryzowanego kwestionariusza, wykonano dokumentację fotograficzną, sporządzono kopie starych dokumentów oraz zdjęć różnych obiektów jak również i miejsc.

Druga część warsztatów dotyczyła „historii mówionej”. Tu poproszono panią Magdę Kowalską (University of Birmingham/ Uniwersytet A. Mickiewicza w Poznaniu) o przeprowadzenie z uczniami lekcji, na której uczniowie dowiedzieli się jak konstruować kwestionariusz, który ma służyć przeprowadzeniu wywiadów ze świadkami historii. Każda klasa, bazując na informacjach dotyczących zaproszonych do spotkań osób, zbudowała osobny kwestionariusz, który w trakcie prowadzenia wywiadów stał się niezwykle pomocnym narzędziem prowadzenia wywiadu.

Jednym z ważniejszych elementów projektu jest seria spotkań z historią w miejscach, które przez autorów projektu, określane są jako „świątynie pamięci”. Są to przede wszystkim muzea, biblioteki i archiwa. Jak do tej pory, uczniowie Dębinki odwiedzili 14 takich miejsc, które znajdują się zarówno w Polsce jak i w Niemczech (głównie w Berlinie). Po zakończeniu zajęć muzealnych, w planie projektu, przewiduje się przeprowadzenie ankiety i debaty, która stworzy wizerunek „muzeum doskonałego” – takiego, które najbardziej przemawia do ucznia, skutecznie przekazuje wiedzę i umiejętności młodemu pokoleniu.

www.memoriesatschool.eu

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number

510410-LLP-1-2010-1-ES-COMENIUS-CMP

